

Samarbejdet ifølge Schengenaftalen omfatter foreløbig syv lande: Tyskland, Holland, Belgien, Luxembourg, Frankrig, Spanien og Portugal, og Danmark er med som observatør, men på vej til at blive fuldt medlem. Hvis Danmark, Sverige og Finland bliver medlemmer, vil EU's ydre grænse komme til at ligge mellem Norge og Sverige. Og den grænse er jo ca. 1.600 km lang og vil dermed blive EU's længste ydre grænse.

Men den nordiske pasunion, der har eksisteret i over 40 år, og som siden 1954 har omfattet Danmark, Finland, Norge og Sverige, betyder pasfrihed og fritagelse for opholdstilladelse under ophold i et andet nordisk land end hjemlandet. Island tiltrådte protokollen i 1955 og Færøerne i 1961. I 1957 fik vi den nordiske pas-kontroloverenskomst, som senere er blevet ændret.

Den nordiske pasunion har igennem alle disse år været et stærkt og konkret bevis på den nordiske samhørighed. Borgerne i de nordiske lande lægger stor vægt på at kunne bevæge sig frit over grænserne, så der let kan knyttes menneskelige kontakter på tværs af landegrænser. De nordiske landes politi og udlændingemyndigheder har gennem årene haft et tæt og meget betydningsfuldt samarbejde på en række områder vedrørende bekæmpelse af international kriminalitet og illegal indvandring samt gjort en forstærket kontrolindsats mod narkokriminalitet. Også på det strafferetlige område er der et tæt samarbejde mellem de nordiske lande. Der eksisterer et samarbejde mellem de nordiske lande på retshjælpsområdet og herunder om udlevering af formodede kriminelle.

Alt i alt har pasunionen fungeret tilfredsstillende i ca. 40 år. Denne ordning skal derfor fastholdes og uanfægtet videreføres. Det er helt urimeligt, at der nu sættes spørgsmålstegn ved den hæderkronede pasunions videreførelse på grund af Danmarks eventuelle optagelse i Schengensamarbejdet. Danmarks ansøgning om observatørstatus med henblik på medlemskab har givet store problemer og er nu blevet en reel trussel mod den nordiske pasfrihed. Et af Danmarks forbehold ved afstemningen om Maastricht vedrører netop disse forhold her.

Danmarks ansøgning udviser mangel på respekt for de holdninger, som befolkningen i de nordiske lande har tilkendegivet. Derfor mener vi i SF, at det er uacceptabelt, at der nu sættes spørgsmålstegn ved den nordiske pasunions opretholdelse i fremtiden.

Regeringen må så her i dag rydde enhver tvivl af vejen. Der må ikke herske tvivl om, at pasunionen også kan eksistere i fremtiden.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil gerne indlede med at takke Enhedslisten for initiativet til debatten i dag, og derefter vil jeg rette en tak til justitsministeren for besvarelsen. Det er jo sådan, at hvis vi over for vælgerne skal forsvare noget under Nordisk Råds-arrangementet, så praler vi altid af, at vi har den pasunion i Norden, og det er vel egentlig mest, fordi det er det eneste, vi har fået ud af det nordiske samarbejde.

Den rapport, der er kommet om Schengenaftalen, er jo skrevet ned af en række embedsmænd, men en pasunion i Norden kunne jo nok også være ordnet enten på regeringsplan eller på ministerplan. Det havde vi ikke behovet sådan et stort parlament til at ordne.

De, der har været her på talerstolen før mig, har næsten beskrevet pasunionen, som var det en bibel, vi ikke kunne undvære. Jeg synes også, det er dejligt, at vi ikke behøver at vise pas for at komme til Sverige eller Norge, men at det er den helt store åbenbaring, kan jeg egentlig ikke rigtig se. Vi ved alle sammen, at hvis vi kører i bil, skal vi have et kørekort på os. Vi ved også, at der er stikprøvekontrol, så vi kan komme ud for, at vi skal vise det kørekort, og tilsvarende kan jeg ikke se, det ville være særlig epokegørende, om der også var stikprøvekontrol ved grænsen, og at vi skulle vise et pas. Rent personligt er det ikke noget særligt for mig.

Men jeg vil dog sige, at vi i Fremskridtspartiet også er tilhængere af, at der er fri bevægelighed mellem landegrænserne, og at vi heller ikke ønsker, der skal opstå flimmet mellem de nordiske lande, blot fordi Finland og Sverige har sagt ja til en union med dem sydpå, mens Norge og Island siger nej til sådan en union.

Det, de gør, er jo egentlig det samme som det, Færøerne og vores venner på Grønland gør, nemlig siger nej til en union sydpå.

Derfor kan vi sige, at vi fremtidig også er tilfredse med, at samtlige nordiske statsministre er blevet enige om en køreplan, og selv om Danmark, Finland og Sverige måske skriver under på Schengenkonventionen, er jeg da lykkelig, hvis det kan blive i overensstemmelse med Islands og Norges ønsker, så vi får nogle fælles aftaler.

Jeg har tre spørgsmål til justitsministeren. Det første er, om et ja fra Danmark til Schengen-